

**Orientări privind facilitarea unui dialog
eficace între autoritățile competente de
supraveghere a societăților de asigurări
și auditorul (auditorii) statutar(i) și
firma (firmele) de audit care efectuează
auditul statutar al acestor societăți**

Introducere

- 1.1. În conformitate cu articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public¹, EIOPA emite, ținând seama de practicile actuale, orientări adresate autorităților competente de supraveghere a societăților de asigurări, în scopul facilitării instituirii și întreținerii unui dialog eficace între autoritățile competente de supraveghere a societăților de asigurări și auditorul (auditorii) statutar(i) și firma (firmele) de audit care efectuează auditul statutar al acestor societăți. În scopul consolidării supravegherii societăților de asigurare și de reasigurare, precum și a consolidării protecției deținătorilor de polițe, Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (denumită în continuare „Directiva Solvabilitate II”)², în special articolele 68 și 72, stabilește cerințe juridice prin care auditorii statutari sunt obligați să raporteze prompt orice fapte care pot avea efecte serioase asupra situației financiare sau organizării administrative a unei întreprinderi de asigurare sau de reasigurare. Cu toate acestea, pe lângă obligația de a raporta astfel de informații referitoare la fapte și incidente grave, atribuțiile de supraveghere pot fi sprijinite de un dialog eficace între supraveghetori și auditorii statutari și firmele de audit.
- 1.2. EIOPA, în strânsă cooperare cu Autoritatea Bancară Europeană (denumită în continuare „ABE”), a investigat practicile actuale de supraveghere referitoare la comunicarea dintre autoritățile competente de supraveghere a societăților de asigurare și de reasigurare din UE și din Spațiul Economic European (denumit în continuare SEE) și auditorii statutari și firmele de audit ale acestor societăți de asigurare și de reasigurare supravegheate. Toți supraveghetorii implicați în această evaluare au contacte periodice și ad-hoc, precum și schimburi de opinii cu auditorii statutari. Totuși, în cea mai mare parte, această interacțiune nu se bazează pe un set oficial de norme sau dispoziții. Pentru a facilita un dialog relevant și eficace – în afara domeniului de aplicare al competențelor autorităților responsabile de a solicita informații ad-hoc, în conformitate cu articolul 35 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2009/138/CE, și în afara domeniului de aplicare al obligației auditorului de raportare în conformitate cu articolul 72 din Directiva 2009/138/CE –, EIOPA a elaborat acest set de orientări bazate pe principii pentru a sprijini organizațiile membrilor EIOPA în elaborarea unei abordări coerente, adecvate și proporționale în materie de supraveghere.
- 1.3. Prezentele orientări sunt emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul EIOPA³.
- 1.4. Acestea se adresează autorităților competente de supraveghere a societăților de asigurare și de reasigurare.
- 1.5. Termenii care nu sunt definiți în prezentele orientări au sensul definit în actele juridice menționate în introducere.
- 1.6. Prezentele orientări se aplică de la 31 mai 2017.

¹ JO L 158, 27.5.2014, p. 77.

² JO L 335, 17.12.2009, p. 1.

³ JO L 331, 15.12.2015, p. 48-83.

Orientarea 1 – Abordarea privind dialogul

- 1.7. Autoritățile competente ar trebui să se asigure că dialogul cu auditorul (auditorii) statutar(i) și firma (firmele) de audit care efectuează auditul statutar este deschis și constructiv, precum și suficient de flexibil pentru a garanta că se poate adapta la evoluții viitoare neașteptate.
- 1.8. Autoritățile competente ar trebui să promoveze înțelegerea reciprocă a rolurilor și responsabilităților părților implicate în dialog, în concordanță cu cerințele privind confidențialitatea și secretul profesional, în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul 537/2014 și cu articolele 64-71 din Directiva 2009/138/CE. În special, autoritățile competente ar trebui să se asigure că toate informațiile schimbate în cadrul dialogului rămân confidențiale și nu constituie o încălcare a vreunei restricții contractuale sau juridice privind divulgarea de informații, în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul 537/2014 sau cu articolului 68 din Directiva 2009/138/CE.
- 1.9. Autoritățile competente ar trebui să se asigure că societatea de asigurare sau de reasigurare supravegheată rămâne principala sursă de informații în scopul auditului statutar și de supraveghere și că informațiile culese în cadrul dialogului nu substituie activitatea sa.
- 1.10. Autoritățile competente ar trebui să aplice o abordare bazată pe riscuri privind frecvența și profunzimea comunicării, pentru a asigura o abordare proporțională. Profunzimea comunicării se poate distinge între un dialog periodic și discutarea evoluțiilor actuale, iminente sau urgente.
- 1.11. Autoritățile competente ar trebui să evalueze în mod periodic dacă schimbul de informații și comunicarea îndeplinesc obiectivele dialogului descrise în prezenta orientare și să își ajusteze abordarea în consecință.

Orientarea 2 – Natura informațiilor care urmează să facă obiectul schimbului

- 1.12. Autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere schimbul de informații care sunt relevante pentru părțile la dialog în ceea ce privește atribuțiile lor, importanța relativă și impactul informațiilor.
- 1.13. În pregătirea și desfășurarea dialogului, precum și în comunicarea cu auditorii statutari sau cu firmele de audit, autoritățile competente ar trebui să abordeze problemele și informațiile care urmează să fie partajate, care sunt: specifice întreprinderilor, specifice industriei, actuale și emergente. Acest lucru poate presupune crearea unei liste standard de aspecte care urmează să fie abordate în cadrul dialogului. În același timp, autoritățile competente ar trebui să promoveze contribuția activă a auditorilor statutari sau a firmelor de audit la selectarea aspectelor și a informațiilor relevante care urmează să fie partajate.
- 1.14. Autoritățile competente ar trebui să evalueze ce informații sunt relevante pentru supravegherea societății și pot solicita în consecință informații relevante din partea auditorului (auditorilor) statutar(i) sau a firmelor de audit. Aceste domenii pot acoperi, dar nu se limitează la acestea, mediul extern al societății, guvernanta corporativă și controalele interne, ipoteza continuității activității, abordarea în materie de audit, comunicarea cu organul administrativ, de conducere sau de control și cu comitetul de audit al societății, evaluarea și caracterul adecvat al capitalului, al investițiilor, precum și alte documente

relevante. Autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere și schimbul de informații referitoare la societatea individuală din evaluările sau analizele de supraveghere recente, din rapoartele de reglementare, din măsurile de supraveghere impuse societății și din problemele care afectează continuitatea activității societății și din aspectele legate de industrie, cum ar fi evoluții macroeconomice sau de reglementare. În cazul în care societatea face parte dintr-un grup de asigurare multinațional, autoritățile competente, în special supraveghetorii grupului, ar trebui să ia în calcul și posibilitatea de a include chestiuni de audit de grup relevante.

- 1.15. Autoritățile competente ar trebui să fie atente în ceea ce privește forma informațiilor disponibile în diferite etape ale ciclului de audit statutar, la stabilirea momentului dialogului cu auditorii.

Orientarea 3 – Forma dialogului

- 1.16. Autoritățile competente ar trebui să ia în considerare și să aleagă mijloacele și canalele de dialog cele mai adecvate și mai eficiente, pe baza circumstanțelor individuale ale dialogului.
- 1.17. Autoritățile competente ar trebui să aleagă o combinație adecvată de mijloace și canale de dialog, care să poată fi utilizată ad-hoc sau în mod periodic, și anume: comunicare scrisă și comunicare verbală, inclusiv convorbiri telefonice și reuniuni fizice. Autoritățile competente ar trebui să promoveze organizarea de reuniuni fizice periodice pentru a facilita comunicarea deschisă, în special atunci când se inițiază pentru prima dată un dialog cu participanții.
- 1.18. Autoritățile competente ar trebui să țină o evidență a comunicării în scopuri interne proprii, pentru a garanta succesiunea comunicării.

Orientarea 4 – Reprezentanți în cadrul dialogului

- 1.19. Autoritățile competente ar trebui să ia în calcul posibilitatea de a invita persoane, care reprezintă autoritatea competentă și auditorii statutari sau firmele de audit, care au cunoștințe, sunt informate și împuternicite de către organizația sau firma proprie să facă schimb de informații relevante pentru dialog.
- 1.20. Autoritățile competente ar trebui să ia în considerare numărul și rolul adecvat al participanților, de ambele părți ale dialogului, ținând seama de aspectele care vor fi discutate în cadrul dialogului și de natura și circumstanțele specifice ale societății sau societăților care fac obiectul dialogului.
- 1.21. Autoritățile competente ar trebui să evalueze numărul participanților în vederea facilitării unui dialog eficace relevant, garantând în același timp confidențialitatea conținutului discuțiilor. Autoritățile competente ar trebui să se asigure că participanții principali în cadrul dialogului sunt un reprezentant al autorității de supraveghere care acționează în calitate de lideri de echipă și partenerii de audit principali. Autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere și alți participanți relevanți din partea autorității competente și – în comunicarea cu auditorii statutari sau cu firmele de audit – participanți relevanți din partea auditorilor statutari sau a firmelor de audit, în funcție de

subiectele de discuție, cum ar fi experți IT, experți contabili și experți actuari sau evaluatori.

- 1.22. Autoritățile competente ar trebui să evalueze dacă, în circumstanțe specifice și luând în considerare aspectele care urmează să fie discutate, ar fi necesare, pentru a realiza un dialog eficace, reuniuni trilaterale cu reprezentanți ai societății, îndeosebi ai comisiei sale de audit, în plus față de dialogul avut în vedere la punctele 1.19-1.21. În mod similar, autoritatea competentă poate invita, după caz, autoritățile competente care se ocupă cu supravegherea piețelor financiare sau cu supravegherea publică a auditorilor. Astfel, cerințele în materie de confidențialitate și secret profesional prevăzute la punctul 1.8 din orientarea 1 ar trebui să se aplice în egală măsură.

Orientarea 5 – Frecvența și calendarul dialogului

- 1.23. Autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere programarea de dialoguri periodice atât de frecvente pe cât este necesar pentru a asigura un dialog eficace, ținând seama de punctul 1.10 de la orientarea 1. Autoritățile competente ar trebui să țină seama de ciclul de planificare a inspecțiilor de supraveghere și a auditurilor statutare pentru a stabili calendarul cel mai potrivit pentru dialog, în discuție cu cealaltă parte la dialog.
- 1.24. Autoritățile competente ar trebui să evalueze dacă dialogul ad-hoc se impune din cauza unor aspecte importante care apar și necesită clarificări urgente.
- 1.25. Autoritățile competente ar trebui să evalueze în mod periodic dacă frecvența și calendarul ales sunt adecvate și proporționale în raport cu efectul asupra atribuțiilor lor de supraveghere sau asupra auditului statutar în raport cu societatea. Asigurându-se că abordarea privind dialogul este proporțională, autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere organizarea de reuniuni cel puțin o dată pe an, referitoare la societățile de asigurare care sunt extrem de riscante și care, în cazul unei situații de dificultate, se preconizează că ar avea un impact major asupra pieței de asigurări.

Orientarea 6 – Dialog cu auditorii sau cu firmele de audit în mod colectiv

- 1.26. În scopul de a promova un dialog mai eficace la nivel sectorial și național, autoritățile competente ar trebui să aibă în vedere instituirea unui dialog periodic cu auditorul (auditorii) statutar(i) în mod colectiv, pentru a permite un schimb de opinii cu privire la evoluțiile actuale și emergente, cel puțin în fiecare an, dacă este relevant. În mod similar cu prevederea de la punctul 1.22 din orientarea 4, autoritățile competente pot lua în calcul posibilitatea de a invita autorități competente corespunzătoare, care se ocupă cu supravegherea piețelor financiare sau cu supravegherea publică a auditorilor.
- 1.27. Autoritățile competente ar trebui să se asigure că nicio informație specifică societății nu este partajată în cadrul unor astfel de reuniuni și că se aplică aceleași cerințe în materie de confidențialitate și secret profesional ca în dialogurile individuale, astfel cum se specifică la punctul 1.8 de la orientarea 1.

Reguli de conformitate și raportare

- 1.28. Acest document conține orientări emise în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul EIOPA. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul EIOPA, autoritățile competente și instituțiile financiare depun toate eforturile pentru a respecta ghidul și recomandările.
- 1.29. Autoritățile competente care respectă sau intenționează să respecte acest ghid trebuie să îl integreze în mod adecvat în cadrul lor de reglementare sau de supraveghere .
- 1.30. Autoritățile competente transmit către EIOPA confirmarea respectării sau a intenției de a respecta prezentul ghid, expunând motivele neconformității, în termen de două luni de la publicarea versiunilor traduse.
- 1.31. În lipsa unui răspuns până la împlinirea acestui termen, se va considera că autoritățile competente nu respectă cerințele de raportare și se vor raporta ca atare.

Dispoziții finale referitoare la revizuirii

- 1.32. Prezentul ghid va fi supus revizuirii EIOPA.